

er af Bigtighed for Staten, at Almueskolevæsenet bringes paa en god Fod, og at der fra Statens Side er lovet de nærværende Skolelærere en bedre Stilling end den, de have faaet; der ligger uopslydte Løfter fra Statens Side, som man nu kan tage et billigt Hensyn til ved at give en saadan extraordinair Understøttelse til Skolelærerne i det Hele taget.

Jeg havde tænkt paa at stille et Underendringsforslag til dette Forslag, for at forhøje Summen, men jo mere jeg betragtede Forslaget, desto større Mangler fandt jeg ved det, og jeg kunde ikke bekvemme mig til at stille et Underendringsforslag til et saa ufuldkomment affattet Forslag. En anden af dets væsentligste Mangler er allerede berørt af den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts Ste Valgkreds (Følund), idet han spurgte, hvem der skulde uddele Understøttelsen, hvortil min ærede Sidemand svarede, at det skulde Ministeriet; men jeg er overtydet om, at det vilde gaae saaledes til, at det blev Provsterne, der kom til at uddele Summen, og hvem faaer saa Hjælpen? Det faae rimeligviis de, som staae i det bedste Lys hos vedkommende Provster; men det er ikke sagt, at det just altid vil blive dem, der trænge meest dertil, og hvem vi helst ønskede det, der ville faae Hjælpen. — Stulde denne Ulempe have været undgaaet, saa mener jeg, at der maatte have været tilspøiet Regler, hvorefter Understøttelsen skulde gives, eller ogsaa at den vedkommende Minister var blevet forpligtet til forud at gjøre Thinget bekendt med de Regler, hvorefter han vilde give den til de Enkelte. Nu er imidlertid Forslaget kommet saa sildigt frem, at det virkelig er umuligt for den ærede Minister at give os noget Bink, end sige noget bestemt Løfte i saa Henseende, og jeg finder derfor, at det slet ikke lader sig bruge.

Det er ogsaa allerede fremhævet, at det vilde være en altfor ubetydelig Sum, naar den skulde fordeles paa alle dem, der kunde trænge dertil, at det virkelig ikke var værd at gjøre alle de Anstrengelser for at skaffe de Vedkommende denne Understøttelse; thi enhver Enkelt, naar Alle skulde have Noget deraf, vilde ikke faae mere end omtrent 4 Mark, naar man regner alle Omkostningerne fra, saaledes som

allerede er blevet bemærket af den af Forslagsstillerne, som næstførst havde Ordet, og en saa ringe Sum kan dog slet ikke hjælpe Vedkommende Noget. Nu har desuden den ærede Minister erklæret, at han vil lade sig dette Forhold i det Hele være magtpaaliggende, søge at faae Skolelærerstandens Raar forbedrede igjennem Communerne, og, hvis han maatte finde det nødvendigt, tillige søge dette gennemført ved en Bevilling fra Statens Side; jeg mener derfor, at man efter dette Løstes Fremkomst saameget roligere kan lade denne Sag staae hen. Jeg haaber, at vi da til Efteraaret ville have Udfigt til, at et saadant Krav, som har megen Billighed, ja, jeg troer tillige Retsfærdighed for sig, vil see Lykkest. Jeg skal derfor anbefale det ærede Thing ikke at vedtage det foreliggende Forslag.

Kirke- og Underviisningsministeren:

Efter de allerede saaldne Vitringer synes der ikke at være Haab om, at dette Forslag vil vinde Thingets Bisald. Jeg skal derfor inderfranke mig til et Par korte Bemærkninger desangaaende. Naar den ærede Forslagsstiller, som først havde Ordet, yttrede, at der vilde være fuldstændig Brug for disse 2000 Rd., saa er dette det Sikreste af Alt, men de Vitringer, der strax efter bleve fremsførte af en anden af de ærede Forslagsstillere, maatte jo fremkalde en anden Betænkelse med Hensyn til denne Sum, den nemlig, at den kun maatte betragtes som en Draabe i Havet. Jeg maa imidlertid dog bemærke, at dette dog kun vilde blive Tilfældet, forsaavidt Forslaget opfattedes saaledes, at samtlige Almueskolelærere, der ere gagerede under et vist Beløb, som den ærede Forslagsstiller, til hvem jeg her sigter, havde for Die, og navnlig samtlige Skolelærere og afskedigede Skolelærere skulde nyde Godt af disse 2000 Rd. En Fordeling mellem alle disse kan dog imidlertid neppe have ligget i den ærede Forslagsstillers Tanke, da dette ikke blot vilde medføre en ganske urimelig Besværlighed, men ogsaa give et i intet Forhold til Vedkommendes Trang staaende Udbytte. Jeg antager derfor, at Meningen af Forslaget i ethvert Tilfælde maa være den, at Ministeriet selv maa træffe nærmere Bestemmelse om,